

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/19/2020
Identifikačné číslo spisu: 2018200293
Dátum vydania rozhodnutia: 20.05.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:2018200293.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobkyne: Ing. F. Q., narodená XX. P. XXXX, bytom v X., T.. O. Č.. XX/XX, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8-10, o preskúmanie zákonnosti vyjadrenia (opatrenia) žalovanej z 31. júla 2018, č. 34088-6/2018-BA, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 21. októbra 2019, č.k. 43Sa/21/2018-40, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Žalobkyňa m á n á r o k na náhradu trov kasačného konania voči žalovanej v rozsahu 100%.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 21. októbra 2019, č.k. 43Sa/21/2018-40, postupom podľa § 191 ods. 1 písm. c/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil vyjadrenie (opatrenie) žalovanej z 31. júla 2018, č. 34088-6/2018-BA, ktorým táto žalobkyni oznámila, že ňou podané odvolanie voči rozhodnutiu z 9. mája 2018, č. 34088-4/2018-BA bolo podané po zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania. Uvedený záver oprela predovšetkým o tú skutočnosť, že nakoľko žalobkyňa pri doručovaní vyššie zmieňovaného rozhodnutia nebola v mieste doručenia zastihnutá, predmetné rozhodnutie bolo dňa 18. mája 2018 uložené na pošte s tým, že v súlade s § 212 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. decembra 2018 (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) sa za deň jeho doručenia považoval 21. máj 2018. Lehota na podanie odvolania začala žalobkyni plynúť 22. mája 2018, uplynula dňom 20. júna 2018 (posledný deň na podanie odvolania). Žalobkyňa podala odvolanie na poštovú prepravu dňa 21. júna 2018, teda oneskorene.

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách § 212 ods. 1, 3 a 4 zákona č. 461/2003 Z.z. a postupom v zmysle právnej úpravy

ustanovenej v Prvej hlave Prvej časti SSP upravujúcej základné ustanovenia, v Tretej hlave Tretej časti SSP upravujúcej správnu žalobu v sociálnych veciach za primeraného použitia ustanovení o všeobecnej správnej žalobe podľa Prvej hlavy Tretej časti SSP a dospel k záveru o dôvodnosti podanej žaloby.

3. Krajský súd námietku žalovanej, podľa ktorej napadnutá písomnosť - list s označením „Vyjadrenie k oneskorene podanému odvolaniu“ z 31. júla 2018, č. 34088-6/2018-BA, nie je predmetom správneho súdneho prieskumu, nakoľko sa nejedná o rozhodnutie, ktoré by spôsobovalo dotyk na právach a právom chránených záujmoch žalobkyne, alebo jej ukladalo povinnosti, vyhodnotil ako nedôvodnú. Uviedol, že napadnutá písomnosť spĺňa požiadavky kladené na akt správneho orgánu nazvaný „opatrenie orgánu verejnej správy“ v zmysle § 3 ods. 1 písm. c/ SSP. Práve zavedenie tohto pojmu je reakciou na to, že v právnom poriadku existuje viacero administratívnych konaní, ktorých výsledkom nie je rozhodnutie, ale opatrenie orgánu verejnej správy. Pokiaľ ide o formu opatrení orgánov verejnej správy, možno použiť negatívne vymedzenie a za tieto považovať všetky individuálne správne akty vydané v administratívnom konaní, ktoré nie sú pomenované ani považované za rozhodnutie. Samotná formálna štruktúra opatrení je v aplikačnej praxi rôznorodá, pretože nie je vo všeobecnosti normatívne upravená. Právne účinky opatrení orgánov verejnej správy môžu byť rôzne a podobajú sa na právne účinky rozhodnutí, pričom pri nevyhovujúcich opatreniach, ako je v tomto prípade, je ich právnym následkom nemožnosť navrhovateľa participovať na právnom stave spojenom s vykonaním predmetného opatrenia. Ak teda listom správny orgán oznámil žalobkyňi, že jej odvolanie bolo podané oneskorene, možno jednoznačne identifikovať dotyk na jej právach - o jej odvolaní sa nebude rozhodovať. Za zásadnú právnu otázku v konaní považoval posúdenie vzájomného vzťahu ustanovenia o doručovaní písomností do vlastných rúk (reálne prevzatie zásielky z adries) podľa § 212 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. k ustanoveniu o náhradnom doručení zásielky (fikcia doručenia) podľa § 212 ods. 4 menovaného zákona. V tejto súvislosti uvádzal, že touto otázkou sa zaoberal aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý v rozhodnutí sp.zn. II. ÚS 65/2010 k náhradnému doručovaniu uviedol, že v prípade náhradného doručovania je konštruovaná právna fikcia, že účinky doručenia písomností nastanú ex lege po uplynutí stanovenej doby aj voči tomu, kto písomnosť fakticky neprevzal. Právna fikcia je právno-technický postup, pomocou ktorého sa považuje za existujúcu situácia, ktorá je zjavne v rozpore s realitou a ktorá dovoľuje, aby z nej boli vyvedené odlišné právne dôsledky než tie, ktoré by plynuli iba z konštatovania faktu. Účelom fikcie v práve je posilniť právnu istotu. Právna fikcia, ako nástroj odmietnutia reality právom, je nástrojom výnimočným, striktno určeným pre naplnenie tohto jedného z hlavných ústavných postulátov právneho poriadku v podmienkach právneho štátu. Aby mohla právna fikcia svoj účel naplniť (dosiahnutie právnej istoty), musí rešpektovať všetky náležitosti, ktoré s ňou zákon spája. Ak nie sú všetky právne náležitosti splnené, súd nie je oprávnený naplnenie fikcie konštatovať. K aplikácii ustanovení náhradného doručenia môže teda dôjsť iba v prípade, že nedošlo k reálnemu doručeniu. Doručenie je skutkovou otázkou. V danom prípade krajský súd uvádzal, že doručenie, a to náhradné doručenie a aj reálne doručenie preukazuje jedna a tá istá doručenka. Z doručenky je zrejmé, že došlo ku konkurencii spôsobov doručovania zásielky tým, že v priebehu odbernej lehoty si adresát zásielku reálne prevzal. Pokiaľ doručenka, z ktorej správny orgán vychádza, preukazuje súčasne reálne doručenie, správny orgán skutočnosti týkajúce sa náhradného doručenia neskúma. Náhradné doručenie je iba subsidiárnym prostriedkom doručovania písomností, jeho okolnosti musia byť vždy riadne preukázané, spravidla vyžaduje ďalšie dokazovanie. Uprednostnenie náhradného doručenia na základe toho istého dôkazného prostriedku nemožno považovať za ústavne konformné podľa článku 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s článkom 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Ďalej uviedol, že aj žalovaná vo svojom vyjadrení potvrdzuje, že doručenka je relevantným dôkazom a preukazuje doručenie písomnosti. Zároveň tiež vo vyjadrení deklaruje, že z doručenky je zrejmé, že žalobkyňa si rozhodnutie prevzala dňa 22. mája 2018. Tieto skutočnosti vyplývajú aj priamo z príslušnej doručenky. Aj z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2011, sp.zn. 6Cdo 109/2011, ktoré na účely svojej argumentácie použila žalovaná, vyplýva, že „pri doručovaní poštou sa miesto, deň a spôsob doručenia preukazuje zásadne doručenkou, ktorú pošta vracia späť odosielateľovi. Príslušnou poštou vystavená doručenka zachytávajúca postup pri doručení, vrátane údajov vyžadovaných ustanovením § 47 ods. 2 O.s.p., potvrdzuje to, čo je v nej uvedené, pričom v zmysle ustanovenia § 45 ods. 2 O.s.p. údaje uvedené na doručenke sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak“ (podľa súčasnej právnej úpravy ide o ustanovenie § 111 Civilného sporového poriadku). Aj z toho je teda zrejmé, že žalovaná

mala odvodzovať lehotu na podanie odvolania žalobkyňou od údajov, ktoré boli vyznačené na doručenke - teda od dátumu skutočného prevzatia rozhodnutia. Ustanovenie § 212 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. (v znení účinnom v čase vydania napadnutého opatrenia) o náhradnom doručovaní je teda iba systematickým doplnkom aplikácie ustanovenia § 212 ods. 3 menovaného zákona o reálnom doručení. V prípade, že adresát zásielky, v tomto prípade žalobkyňa, si zásielku osobne prevezme na pošte, je vylúčené aplikovať inštitút náhradného doručenia. Takýto postup by bol v rozpore s účelom a zmyslom ustanovenia upravujúceho inštitút náhradného doručenia, ako aj v rozpore s princípom právnej istoty. Keďže žalobkyňa rozhodnutie Sociálnej poisťovne z 31. júla 2018, 34088-4/2018-BA fyzicky prebrala dňa 22. mája 2018, pričom odvolanie proti tomuto rozhodnutiu podala na poštovú prepravu dňa 21. júna 2018, z uvedeného možno vyvodíť, že odvolanie bolo podané v lehote 30 dní od jej fyzického doručenia žalobkyňi, a teda v lehote uvedenej aj v poučení rozhodnutia Sociálnej poisťovne. V závere dodal, že o problematike použitia ustanovenia § 212 ods. 4 posledná veta zákona č. 461/2003 Z.z. svedčí aj skutočnosť, že toto ustanovenie bolo zmenené a podľa aktuálnej právnej úpravy znie posledná veta nasledovne: „Ak si adresát nevyzdvihne písomnosť počas uloženia na pošte, deň vrátenia nedoručenej písomnosti organizačnej zložke Sociálnej poisťovne sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.“ Rozdiel s predchádzajúcou právnou úpravou, ktorá bola účinná v čase rozhodovania žalovanej, spočíva v tom, že je expressis verbis stanovené, že fikcia doručenia nastáva až v prípade, ak si adresát nevyzdvihne písomnosť počas uloženia na pošte. Záujmom zákonodarcu (a spoločnosti) je, aby v prípadoch, akým je aj prejednávaný prípad, neprichádzalo k pochybnostiam o tom, či treba použiť fikciu doručenia alebo uprednostniť reálne doručenie písomnosti. Zmenou vykonanou zákonom č. 317/2018 Z.z. prišlo od 1. januára 2019 k vyššie spomenutej právnej úprave, ktorá zabezpečuje, aby ku kolízii reálneho a fiktívneho doručovania nedochádzalo. Uprednostňuje sa teda reálne doručovanie.

4. Vzhľadom na vyššie uvedené, krajský súd postupom podľa § 191 ods. 1 písm. c/ SSP zrušil napadnuté vyjadrenie (opatrenie) žalovanej a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

5. O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP tak, že úspešnej žalobkyňi právo na náhradu trov nepriznal, keď jej žiadne trovy nevznikli.

II.

6. Proti tomuto rozsudku podala žalovaná v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

7. Namietala, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

8. Uviedla, že zákon č. 461/2003 Z.z. upravuje rôzne spôsoby doručovania rozhodnutí a zakotvuje, kedy nastáva okamih doručenia týchto rozhodnutí. Podľa jej názoru pri posudzovaní momentu doručenia rozhodnutia treba vychádzať z tej právnej skutočnosti, ktorá nastala skôr. V zmysle § 212 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom do 31. decembra 2018, ktorý bol pre žalovanú smerodajný pri určení dátumu rozhodnutia, účinky doručenia nastanú na tretí deň od uloženia písomnosti na pošte bez ohľadu na skutočnosť, či si adresát uloženu písomnosť vyzdvihne po uplynutí troch dní od uloženia alebo nevyzdvihne vôbec. Vyzdvihnutie zásielky adresátom po troch dňoch od jej uloženia už nemá vplyv na účinky doručenia podľa uvedeného ustanovenia zákona. V tomto smere poukázala na uznesenie Krajského súdu v Žiline z 22. mája 2018, sp.zn. 29Sa/7/2018, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. novembra 2018, sp.zn. 7Sžsk/86/2018, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. júla 2012, sp.zn. 9Sžso/24/2012, uznesenie Krajského súdu v Žiline z 24. apríla 2018, sp.zn. 25Sa/7/2018, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. septembra 2018, sp.zn. 9Sžsk/76/2018. Tiež poukázala na skutočnosť, že na zasadnutí správneho kolégia uskutočneného dňa 14. mája 2018 sa (okrem iného) jednalo aj o vhodnosti zverejnenia uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. októbra 2017, sp.zn. 3Sžo/27/2016, s tým výsledkom, že predmetné rozhodnutie nebude zverejnené ako judikát v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk. Z toho dôvodu má za to, že správne kolégium nezdieľa rovnaký právny názor ako ten, ktorý bol vyjadrený v predmetnom uznesení.

9. Ďalej uvádzala, že z príslušnej doručenky je zrejmé, že prvý neúspešný pokus o doručenie bol vykonaný dňa 17. mája 2018, druhý opakovaný pokus dňa 18. mája 2018 s tým, že v tento deň bola písomnosť uložená na pošte. V súlade s § 212 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom do 31. decembra 2018 bolo rozhodnutie doručené dňa 21. mája 2018 s tým, že posledný deň na podanie odvolania bol 20. jún 2018. Žalobkyňa si prevzala rozhodnutie dňa 22. mája 2018 a pokiaľ podala odvolanie na poštovú prepravu dňa 21. júna 2018, podala ho oneskorene. K poukazu krajského súdu na úpravu § 212 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. účinnú od 1. januára 2019 žalovaná uviedla, že podľa § 135 ods. 1 SSP, podľa ktorého je na rozhodovanie správneho súdu rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy. Záverom poukázala na rozsudok krajského súdu z 9. januára 2019, sp.zn. 20S/139/2018, ktorý podporil záver žalovanej.

10. Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

11. Žalobkyňa sa ku kasačnej sťažnosti žalovanej vyjadrila podaním zo 6. februára 2020, považujúc kasačnú sťažnosť za nedôvodnú.

12. Uviedla, že už v podanej žalobe poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napríklad rozsudok z 23. novembra 2017, sp.zn. 3Sžf/29/2016, odkazujúci zároveň na ďalšie rozhodnutia - 3Sžp/6/2013, 4Sžo/67/2014, 4Sžo/85/2015, 3Sžo/101/2015, 6Sžo/81/2015, 3Sžo/27/2016), odôvodňujúce prednosť faktického doručenia zásielky pred fiktívnym s akcentom na princíp právnej istoty.

13. Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovanej ako nedôvodnú postupom podľa § 461 SSP zamietol.

IV.

14. Vyjadrenie žalobkyne ku kasačnej sťažnosti bolo doručené žalovanej na vedomie dňa 19. februára 2020.

V.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal kasačnú sťažnosť postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť.

16. Predmetom kasačného konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd postupom podľa § 191 ods. 1 písm. c/ SSP zrušil vyjadrenie (opatrenie) žalovanej z 31. júla 2018, č. 34088-6/2018-BA, ktorým táto žalobkyni oznámila, že ňou podané odvolanie voči rozhodnutiu z 9. mája 2018, č. 34088-4/2018-BA, bolo podané po zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania. Uvedený záver oprela predovšetkým o tú skutočnosť, že nakoľko žalobkyňa pri doručovaní vyššie zmieňovaného rozhodnutia nebola v mieste doručenia zastihnutá, predmetné rozhodnutie bolo dňa 18. mája 2018 uložené na pošte s tým, že v súlade s § 212 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. decembra 2018 (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) sa za deň jeho doručenia považoval 21. máj 2018. Lehota na podanie odvolania začala žalobkyni plynúť 22. mája 2018, uplynula dňom 20. júna 2018 (posledný deň na podanie odvolania). Žalobkyňa podala odvolanie na poštovú prepravu dňa 21. júna 2018, teda oneskorene.

17. Pre úplnosť najvyšší súd uvádza, že odvolanie žalobkyne smerovalo voči rozhodnutiu z 9. mája

2018, č. 34088-4/2018-BA, ktorým žalovaná nepovolila obnovu konania vo veci predpísania poistného a príspevkov samostatne zárobkovo činnnej osobe - žalobkyni, ukončeného právoplatným rozhodnutím z 10. novembra 2016, č. 56135-2/2016-BA.

18. Úlohou najvyššieho súdu v predmetnej veci bolo predovšetkým vysporiadanie sa s otázkou týkajúcou sa právneho posúdenia kolízie spôsobov doručovania zásielky spôsobenej tým, že v priebehu odbernej lehoty si adresát zásielku reálne prevzal, avšak po tom, čo mala podľa zákona nastať fikcia doručenia.

19. Podľa § 212 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. rozhodnutie sa účastníkovi konania oznamuje doručením rozhodnutia, ak tento zákon neustanovuje inak. Deň doručenia rozhodnutia je deň jeho oznámenia.

20. Podľa § 212 ods. 3 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. rozhodnutie sa účastníkovi konania oznamuje doručením rozhodnutia do vlastných rúk alebo poštou ako doporučená zásielka s doručenkou a poznámkou „do vlastných rúk“. Do vlastných rúk sa doručujú rozhodnutia o poistnom, o príspevku na starobné dôchodkové sporenie, 1) o uložení pokuty a penále;

21. Podľa § 212 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z., v znení do 31. decembra 2018, ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržiava, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že písomnosť príde znovu doručiť v určený deň a hodinu. Ak nový pokus o doručenie zostane bezvýsledný, doručovateľ uloží písomnosť na pošte a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát nevyzdvihne písomnosť do troch dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

22. Podľa § 212 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z., v znení od 1. januára 2019, ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržiava, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že písomnosť príde znovu doručiť v určený deň a hodinu. Ak nový pokus o doručenie zostane bezvýsledný, doručovateľ uloží písomnosť na pošte a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát nevyzdvihne písomnosť počas uloženia na pošte, deň vrátenia nedoručenej písomnosti organizačnej zložke Sociálnej poisťovne sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

23. Najvyšší súd z obsahu súdneho spisu ako aj pripojeného administratívneho spisu žalovanej mal preukázané, že

- správne rozhodnutie z 9. mája 2018, bolo žalobkyni doručované na toho času platnú adresu. Vzhľadom na to, že žalobkyňa nebola v mieste doručenia zastihnutá (17. máj 2018 - 1. neúspešný pokus o doručenie s výzvou o opakované doručenie), dňa 18. mája 2018 sa vykonalo 2. opakované doručenie, opätovne s negatívnym výsledkom, na základe čoho bola príslušná zásielka dňa 18. mája 2018 uložená na pošte

- žalobkyňa následne predmetnú zásielku v odbernej lehote dňa 22. mája 2018 prevzala, čo potvrdila vlastnoručným podpisom na príslušnej doručenke

- dňa 21. júna 2016 žalobkyňa odoslala na poštovú prepravu odvolanie proti správne rozhodnutiu z 9. mája 2018

- žalovaná listom z 31. júla 2018, č. 34088-6/2018-BA, žalobkyni oznámila oneskorené podanie odvolania z dôvodu, že predmetné rozhodnutie bolo žalobkyni doručené postupom podľa § 212 ods. 4 veta tretia zákona č. 461/2003 Z.z. dňa 21. mája 2018 bez ohľadu na to, že zásielka bola žalobkyňou reálne prevzatá 22. mája 2018.

24. V tejto súvislosti najvyšší súd aj s odkazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2010, č.k. II. ÚS 65/2010-49, uvádza, že v prípade náhradného doručovania je konštruovaná právna fikcia, že účinky doručenia písomnosti nastanú ex lege po uplynutí stanovenej doby voči tomu, kto písomnosť fakticky neprevzal. Právna fikcia je právno-technický postup, pomocou ktorého sa považuje za existujúcu situácia, ktorá je zjavne v rozpore s realitou a ktorá dovoľuje, aby z nej boli

vyvedené odlišné právne dôsledky než tie, ktoré by plynuli iba z konštatovania faktu. Účelom fikcie v práve je posilniť právnu istotu. Právna fikcia, ako nástroj odmietnutia reality právom, je nástrojom výnimočným, striktno určeným pre naplnenie tohto jedného z hlavných ústavných postulátov právneho poriadku v podmienkach právneho štátu. V minulosti bol síce právny názor najvyššieho súdu na vznik fikcie doručenia v podstate zhodný s názorom žalovanej, keď za splnenia zákonom predpísaného postupu bola zásielka nevyzdvihnutá do troch dní od jej uloženia na pošte považovaná tretím dňom od jej uloženia za doručení. Avšak, v prejednávanej veci nemôže najvyšší súd neprihliadnuť na novšiu judikatúru najvyššieho súdu, v ktorej najvyšší súd v záujme zachovania právnej istoty dospel k záveru, že ak si adresát zásielku osobne prevezme na pošte v odbernej lehote, je vylúčené aplikovať inštitút náhradného doručenia, pretože takýto postup by bol v rozpore s účelom a zmyslom inštitútu náhradného doručenia, ako aj v rozpore s princípom právnej istoty a v neposlednom rade aj spravodlivosti. Uvedený právny názor je obsiahnutý napríklad v rozhodnutí zo 17. septembra 2013, sp.zn. 3Sžp/6/2013, zo 6. októbra 2015, sp.zn. 4Sžo/67/2014, z 1. marca 2016, sp.zn. 4Sžo/85/2015, z 30. marca 2016, sp.zn. 3Sžo/101/2015, z 25. januára 2017, sp.zn. 6Sžo/81/2015, z 25. apríla 2017, sp.zn. 3Sžo/245/2015, z 23. novembra 2017, sp.zn. 3Sžf/29/2016, z 25. októbra 2018, sp.zn. 8Asan/18/2018, z 30. januára 2019, sp.zn. 10Sžrk/4/2018, rovnako aj sp.zn. 10Sžrk/5/2018 a sp.zn. 10Sžrk/10/2018, zo 17. apríla 2019, sp.zn. 3Sžrk/5/2018, z 30. apríla 2019, sp.zn. 10Sžrk/22/2018, z 13. mája 2019, sp.zn. 4Sžrk/8/2018, rovnako aj sp.zn. 4 Sžrk/11/2018, z 26. júna 2019, sp.zn. 7Sžrk/3/2018, z 11. júla 2019, sp.zn. 8Sžrk/4/2018, z 31. júla 2019, sp.zn. 5Sžrk/4/2018, z 21. januára 2020, sp.zn. 1Sžrk/22/2018, prípadne z 29. januára 2020, sp.zn. 7Sžsk/23/2018.

25. Možno teda uzavrieť, že náhradné doručenie a aj reálne doručenie, preukazuje jedna a tá istá doručienka. Z doručienky je zrejmé, že došlo ku konkurencii spôsobov doručovania zásielky tým, že v priebehu odbernej lehoty si adresát zásielku reálne prevzal. Pokiaľ doručienka, z ktorej správny orgán vychádza, preukazuje súčasne reálne doručenie, správny orgán už skutočnosti týkajúce sa náhradného doručenia neskúma. Najvyšší súd dospel v súlade s názorom krajského súdu k záveru, že lehota 30 dní n a podanie odvolania začala žalobkyni plynúť dňom 23. mája 2019 a uplynula dňa 21. júna 2018 (posledný deň na podanie odvolania). Pokiaľ žalobkyňa podala odvolanie na poštovú prepravu dňa 21. júna 2018, bolo podané včas a je povinnosťou žalovanej o ňom meritórne rozhodnúť.

26. Nad rámec uvedeného, považuje za potrebné najvyšší súd poukázať aj na zmenu legislatívnej úpravy dotknutého ustanovenia § 212 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z., ku ktorej došlo zákonom č. 317/2018 Z.z., účinným od 1. januára 2019 (článok I, bod 69), podľa ktorého sa cit.: „V § 212 ods. 4 sa slová "do troch dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty" nahrádzajú slovami "počas uloženia na pošte, deň vrátenia nedoručenej písomnosti organizačnej zložke Sociálnej poisťovne.“ Nová právna úprava teda zohľadňuje skutočný deň prevzatia písomnosti v priebehu celej úložnej lehoty, čo možno voči občanom Slovenskej republiky ako adresátom písomností správnych orgánov považovať za spravodlivé. V tejto súvislosti s na to nadväzujúcou námietkou žalovanej, že podľa § 135 ods. 1 SSP, podľa ktorého je na rozhodovanie správneho súdu rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy, najvyšší súd uvádza, že krajský súd odkaz na novšiu úpravu účinnú od 1. januára 2019 použil podporne, pre zdôraznenie správnosti už ním ustáleného záveru. V tomto smere najvyšší súd len dodáva, že nijakým spôsobom nespochybňuje aplikáciu § 135 ods. 1 SSP, avšak v predmetnej veci sa jedná o situáciu, kedy v rozhodnom období došlo ku kolízii dvoch spôsobov doručenia zásielky (fikcia doručenia vs. reálne prevzatie zásielky) s tým, že samotný zákon takúto situáciu nerieši. Potom aj vzhľadom na takéto okolnosti vo svetle princípu právnej istoty ako aj spravodlivosti bolo potrebné pristúpiť k takému riešeniu, ktoré už je obsiahnuté v odôvodnení rozsudku krajského súdu a s ktorým sa najvyšší súd plne stotožňuje. To, že zákonodarca počnúc 1. januárom 2019 pristúpil ku zmene dotknutého ustanovenia § 212 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. len (normatívne) potvrdzuje správnosť krajským súdom prezentovaného názoru.

27. K poukazu žalovanej na skutočnosť, že na zasadnutí správneho kolégia uskutočneného dňa 14. mája 2018 sa (okrem iného) jednalo aj o vhodnosť zverejnenia uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. októbra 2017, sp.zn. 3Sžo/27/2016, s tým výsledkom, že predmetné rozhodnutie nebude zverejnené ako judikát v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, z dôvodu ktorého dospela žalovaná k

záveru, že správne kolégium nezdieľa rovnaký právny názor ako ten, ktorý bol vyjadrený v predmetnom uznesení, najvyšší súd uvádza, že predmetné zasadnutie správneho kolégia najvyššieho súdu sa uskutočnilo 14. mája 2018, pričom i po tomto dátume väčšina senátov (pozri bod 24 veta posledná tohto rozsudku) rozhoduje v súlade so závermi, plynúci z uznesenia z 18. októbra 2017, sp.zn. 3Sžo/27/2016.

28. Záverom najvyšší súd uvádza, že judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvádzaná v odkazoch (posledná veta bodu 24 tohto rozsudku) sa týkala vo väčšom rozsahu § 24 ods. 2 Správneho poriadku (pred jeho novelou č. 149/2017 Z.z.), avšak vzhľadom na totožnosť § 24 ods. 2 Správneho poriadku s § 212 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. v rozhodnom období je možné závery plynúce z týchto rozhodnutí aplikovať aj na tu prejednávanú vec. Nie je dôvod prijímať odlišný postup.

29. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší súd námietky žalovanej uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keď tieto neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Z týchto dôvodov potom najvyšší súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

30. O trovách kasačného konania rozhodol najvyšší súd v súlade s § 167 ods. 1 v spojení s § 175 ods. 1 SSP a § 467 ods. 1 SSP, nakoľko žalobkyňa bola v kasačnom konaní plne úspešná. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

31. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.